

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MATEŘSKÁ ŠKOLA LIPNÍK NAD BEČVOU, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Svět kolem nás je plný krás,
na Zahradní, Na Zelince
prozkoumám ho ve chvílince.“

Mateřská škola Lipník nad Bečvou, příspěvková organizace

Zřizovatel školy: Město Lipník nad Bečvou

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět kolem nás je plný krás, na Zahradní, Na Zelince prozkoumám ho ve chvílince“ je základní dokument, podle kterého se uskutečňuje vzdělávání dětí v Mateřské škole Lipník nad Bečvou. Je zpracován v souladu s RVP PV a dalšími obecně platnými právními předpisy, vychází z analýzy podmínek mateřské školy a z vyhodnocení procesu vzdělávání dětí.

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě 20.4.2020, novelizován k 1.9.2021

Obsah

Identifikační údaje o mateřské škole	3
Obecná charakteristika mateřské školy	4
Podmínky vzdělávání	5
Věcné podmínky.....	5
Životospráva.....	5
Psychosociální podmínky	6
Organizace.....	7
Řízení mateřské školy	8
Personální a pedagogické zajištění	8
Spoluúčast rodičů	9
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	9
Podmínky vzdělávání dětí nadaných	10
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	10
Organizace vzdělávání	11
Charakteristika vzdělávacího programu	11
Vzdělávací obsah.....	13
Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	40

Identifikační údaje o mateřské škole

název dokumentu	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět kolem nás je plný krás, na Zahradní, Na Zelince prozkoumám ho ve chvílince.“
název školy, sídlo	Mateřská škola Lipník nad Bečvou, příspěvková organizace Na Zelince 1185, 751 31 Lipník nad Bečvou IČO: 71011862 Zařazení do sítě škol: 1.1.2005 Odloučené pracoviště: Mateřská škola Zahradní 1300, 751 31 Lipník nad Bečvou Kontakt <ul style="list-style-type: none">• telefon: Mateřská škola Na Zelince: 731 500 489• telefon: Mateřská škola Zahradní: 739 354 738• email: ms-lipnik@volny.cz• www.ms-lipnik.cz
statutární zástupce, zpracovatelé programu	Ředitelka školy: Bc. Lenka Kašíková, telefon: 604 483 957 Zpracovatelé programu: Bc. Lenka Kašíková, Mgr. Romana Jemelíková, Darja Honzиковá, Zdenka Prekopová, Olga Kalivodová, Veronika Konečná, Marie Ondryášová, Věra Habadová, Vlasta Jordánková, Marta Ocelková, Markéta Dujsíková, Ivana Dobrotková
údaje o zřizovateli	Město Lipník nad Bečvou IČO: 00301493 starosta Ing. Miloslav Přikryl
číslo jednací ŘMSŽ Zel 25/2020	
platnost dokumentu	od 1.9.2020 plánovaná účinnost je od školního roku 2020/2021

Obecná charakteristika mateřské školy

Mateřská škola Lipník nad Bečvou je samostatným právním subjektem, příspěvkovou organizací Města Lipník nad Bečvou od 1.1.2003. Vznikla sloučením tří mateřských škol: jednotřídní mateřské školy Souhradní, dvoutřídní mateřské školy Zahradní a trojtřídní mateřské školy Na Zelince. Od 1.7.2003 byla pro nedostatek dětí jednotřídní mateřská škola Souhradní zrušena. Zrušeny byly také vývařovny a strava se začala dovážet ze školní jídelny Základní školy Osecká 315 Lipník nad Bečvou.

Ředitelství Mateřské školy se nachází v Mateřské škole Na Zelince. Tato budova byla vystavěna v klidné západní části města vedle městského parku, stadionu a koupaliště. Ve školním roce 2008/09 prošla rozsáhlou rekonstrukcí. Město získalo 3 miliony Kč z fondů EU na výměnu oken, zateplení střechy a fasády a investovalo 7 milionů na další vnitřní úpravy. Byla provedena celková výměna elektroinstalace, výměna podlahové krytiny ve třídách, výměna radiátorů, oprava sociálního zařízení včetně vybudování bezbariérového přístupu a sociálního zázemí. Zrušením školní jídelny zůstalo v budově mnoho nevyužitých místností, z kterých byla vytvořena nová čtvrtá třída a kuchyň. Celková kapacita zařízení vzrostla ze 75 míst na 109. Učitelky si v barevně vymalovaných třídách vytvořily hrací koutky a vyzdobily třídy přiměřeně k věku dětí. Ve dvoupodlažní budově jsou 4 třídy: 3 třídy s maximální kapacitou 28 dětí, 1 nově vzniklá třída pro 25 dětí. Původně byly třídy věkové smíšené od 3 do 6 let, od roku 2016 jsou děti rozdělovány podle věku. Třída s menší kapacitou je pro děti ve věku 2,5-3 let, která má přizpůsobené sociální zázemí, vybavení třídy nábytkem a hračkami přiměřeně k věku dětí. Jedna třída je pro děti předškolního věku, kdy je výchova a vzdělání zaměřena na přípravu k bezproblémovému vstupu do základní školy. Zbylé dvě třídy navštěvují děti ve věku 3-5 let. Rozsáhlá školní zahrada byla v srpnu 2021 vybavena novými hracími prvky s dopadovou plochou pro zajištění bezpečnosti dětí. V roce 2014 bylo vytvořeno multifunkční hřiště pro hry a dopravní výchovu a v roce 2015 byla v zadní části zahrady vybudována přírodní zahrada s jezírkiem, využívána k environmentální výchově na jejichž zhotovení byly získány finanční prostředky z operačního programu fondu životního prostředí. V Mateřské škole Na Zelince je zaměstnáno 8 pedagogických pracovníků, podle potřeby asistentka pedagoga, 3 provozní pracovníce na úklid a výdej stravy.

Odloučené pracoviště Mateřská škola Zahradní 1300 se nachází na městském sídlišti vedle centra města. Je to dvoupodlažní budova se dvěma třídami s kapacitou 56 dětí ve věku 3-6 let. V přízemní připojené budově se nachází provozní část, kuchyň na přípravu dovážené stravy a prádelna. Na podzim 2010 bylo provedeno zateplení budovy a výměna oken s využitím financí s dotačního programu EU. Menší přiléhající školní zahrada byla v dubnu 2011 vybavena novými hracími prvky a v roce 2015 byla vytvořena přírodní zahrada. V Mateřské škole Zahradní jsou zaměstnány 4 pedagogické pracovníce, podle potřeby asistentka pedagoga a 2 provozní pracovníce na úklid a výdej stravy.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Mateřská škola Na Zelince má 4 třídy. Jsou vybaveny stoly a židlemi různých výšek, hracími koutky. Prostory jsou dostatečně velké k individuálním i skupinovým činnostem dětí. Třídy jsou průběžně vybavovány zdravotně nezávadnými hračkami různého materiálu a moderními všestranně rozvíjejícími učebními pomůckami přiměřenými věku dětí. Hračky jsou uloženy v otevřených policích. Pro pohybové aktivity byly zakoupeno různorodé cvičební náčiní. Vzhledem k environmentálnímu zaměření vzdělávacího programu je velká část učebních pomůcek je určena pro ekologické aktivity. Byla dokoupena nová lehátka s protialergickými dekami a polštáři. Na jaře 2020 proběhla rekonstrukce umývárny. Na stěnách chodeb jsou nástěnky pro výstavy dětských výkresů a u vchodu informační tabule pro rodiče. U školy se nachází prostorná zahrada vybavená novým mobiliářem.

Mateřská škola Zahradní má 2 třídy, jejichž zařízení je průběžně doplňováno novým nábytkem a průběžně inovováno. Stoly a židle odpovídají hygienickým a antropometrickým požadavkům. Třídy jsou také průběžně vybavovány zdravotně nezávadnými hračkami různého materiálu a moderními učebními pomůckami přiměřenými věku dětí. V heterogenních třídách jsou hračky jsou uloženy tak, aby byly přístupné dětem a současně pro zajištění bezpečnosti jsou nejmenším dětem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Prostředí je upraveno do center aktivit a je vyčleněn dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Sociální zařízení odpovídá hygienickým požadavkům, dětské záchodky jsou odděleny stěnou. Součástí Mateřské školy je prádelna, která slouží pro praní prádla mateřské školy. Kolem mateřské školy je menší zahrada nově vybavená herními prvky.

V roce 2021 v rámci systematického zlepšování podmínek vzdělávání byly obě zařízení vybaveny informačními technologiemi pro práci s dětmi, hrazené z finančních prostředků Operačního programu: Výzkum, vývoj, vzdělání -Šablony II.

Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, která je dovážena z jídelny Základní školy Osecká, ranní a odpolední svačiny chystá kuchařka v kuchyňkách u tříd. Jídlo podáváme ve tříhodinových intervalech. Ranní svačina je v 8.15 hodin, probíhá buď společně nebo podle činností

průběžně podle potřeby dětí do 9 hodin, oběd je od 11.15 do 12 hodin postupně v jednotlivých třídách, odpolední svačina je ve 14.15 hodin. Děti se spolupodílejí na přípravě ke stolování, starší děti se obsluhují samy, mladším dětem pomáháme. Děti vedeme ke kultuře stolování a k tomu, aby vnímaly stolování jako společenský akt. Po celý den máme zajištěný pitný režim. Donáška a konzumace potravin z domova je v mateřské škole zakázána. Děti vedeme k získávání základů zdravé životosprávy, přitom však ponecháváme do určité míry možnost volby a do jídla je nenutíme.

Každý den pobývají děti dostatečně dlouho venku dle denního řádu a s ohledem na kvalitu ovzduší. Během dne mají děti dostatek příležitostí k volnému pohybu jak uvnitř školy, tak na školní zahradě a na vycházkách, v programu pravidelně zařazujeme nabídku pohybových aktivit. V denním programu také respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. S ohledem na prostorové omezení tříd a personálního zajištění řešíme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Odpolední klid na lehátku při poslechu pohádky je v určitém časovém úseku společný pro všechny děti, poté mají nespavé děti při dodržování stanovených pravidel možnost věnovat se klidným individuálním činnostem ve třídě.

Vedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí, seznamujeme je se zásadami zdravého životního stylu a poskytujeme jim odpovídající vzory chování.

Zajišťujeme pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, např. neplánované události, či požadavky rodičů.

Psychosociální podmínky

V mateřské škole se snažíme vytvářet prostředí pohody, ve kterém se všechny děti i dospělí cítí dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Na počátku docházky do mateřské školy nabízíme dětem možnost individuální formy adaptace, jejíž způsob a délku stanovíme po dohodě s rodiči. Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně a napomáháme jejich uspokojování, děti nepřetěžujeme ani nevystavujeme stresu ze spěchu či nadměrné náročnosti prováděných činností. Všechny děti přijímáme rovnocenně a nedochází k žádným projevům zvýhodňování ani znevýhodňování. V mateřské škole máme stanovený řád a nastavená společně dohodnutá pravidla, v jejichž mezích se děti mohou volně pohybovat. Dětem dáváme jasné a srozumitelné pokyny.

Do činností zapojujeme děti nenásilnou formou a uplatňujeme vstřícnou a empatickou komunikaci s dětmi. Nezdravou soutěživost mezi dětmi nepodporujeme. Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě dětí předškolního věku, snažíme se, aby byla pro děti užitečná a prakticky využitelná a aby

umožňovala jejich aktivní spoluúčast. Podporujeme děti v samostatných pokusech a zkoumání. Vyhodnocujeme a pozitivně oceňujeme jejich konkrétní výkony, naopak paušální pochvaly ani odsudky neuplatňujeme.

Ve škole se snažíme vytvářet prostředí vzájemné důvěry, tolerance, vzájemné podpory a pomoci, ohleduplnosti a zdvořilosti. Vztahy mezi dětmi ve třídě sledujeme a snažíme se je ovlivňovat prosociálním směrem tak, aby se utvářela dětská přátelství a nedocházelo ke vzniku šikany.

Organizace

V mateřské škole máme stanovený pravidelný denní řád s tímto rozvržením konkrétních činností:

6.00 - 8.00	spontánní činnosti v centrech aktivit, ranní filtr, individuální práce
8.00 - 9.30	pohybová aktivita, hygiena, svačina, řízené činnosti
9.30 - 11.30	hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.30 - 12.15	hygiena, oběd, hygiena
12.15 - 14.00	poslech pohádky, polední klid, individuální činnosti
14.00 - 14.45	hygiena, odpolední svačina
14.45 - 16.00	odpolední zájmové činnosti v centrech aktivit, skupinová práce

Tento denní řád je současně dostatečně flexibilní a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a jejich aktuální potřeby, tak aby děti měly pocit klidu, potřebného zázemí, bezpečí a soukromí. Nově přichozím dětem nabízíme možnost individuální formy adaptace, jejíž způsob a délku stanovíme po dohodě s rodiči.

Vzdělávání uskutečňujeme při všech činnostech a situacích vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit. Děti mají dostatek času pro spontánní hru, včetně možnosti v ní později pokračovat, mají možnost pracovat individuálně i účastnit se společných činností v malých, středních a velkých skupinách. Podněcujeme děti k vlastní aktivitě a zkoumání, respektujeme jejich pracovní tempo. Dostatečně dbáme na osobní soukromí dětí. Při plánování činností vycházíme z potřeb dětí a zajišťujeme vhodné materiální podmínky. Stanovené počty dětí ve třídě nepřekračujeme a ke spojování tříd přistupujeme pouze z provozních důvodů a na dobu nezbytně nutnou.

Řízení mateřské školy

Jasná pravidla řízení školy máme stanovena ve Vnitřních směrnících školy, Organizačním řádu a Školním řádu. Základem úspěšné práce je vzájemná komunikace a průběžné předávání informací uvnitř školy i směrem navenek. Využíváme k tomu formu osobního kontaktu, telefonickou komunikaci, elektronickou komunikaci, pravidelně aktualizujeme webové stránky školy a nástěnky pro rodičev jednotlivých třídách. Důraz klademe na týmovou práci, spolupráci, otevřenost a respektování, všichni se podílíme na dění ve škole. Do tvorby školního vzdělávacího programu se zapojujeme všichni, vycházíme při tom z analýzy, evaluačních nástrojů, vlastních zkušeností a nápadů a podnětů rodičů. Pro naplnění cílů vzdělávacího programu se snažíme prohlubovat týmovou práci a zveme rodičeke spolupráci.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, hodnotí dílčí úspěchy a motivuje ke zkvalitnění práce. Máme stanovený harmonogram porad za účelem hodnocení dosavadní práce, seznámení ostatních zaměstnanců s poznatky ze seminářů DVPP, organizace naplánovaných akcí.

Průběžně spolupracujeme se zřizovatelem, dalšími orgány státní správy a se základními školami, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (školským poradenským zařízením pediatrie, odbornými lékaři).

Personální a pedagogické zajištění

V Mateřské škole pracuje 12 učitelek, které splňují plně požadovanou kvalifikaci, všechny se průběžně sebevzdělávají čtením odborných knih a časopisů nebo se účastní odborných seminářů s akreditací MŠMT. Ředitelka podporuje každou možnost zvyšování kvalifikace a všestranný rozvoj osobnosti vedoucí ke zkvalitnění pedagogické práce. Pracovní dobu učitelek máme rozvrženu tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi, překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídách zajišťujeme v rozsahu dvou a půl až tří hodin. Kolektiv doplňuje pět pracovníků provozu, které obstarávají úklid interiéru i exteriéru, přípravu stravy a praní prádla. Všichni pracujeme profesionálním způsobem. Logopedii a další specializované služby zajišťujeme ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Spoluúčast rodičů

Klademe důraz na to, aby spolupráce s rodiči fungovala na základě oboustranné důvěry, vstřícnosti a respektu. Snažíme se porozumět konkrétním potřebám jednotlivých dětí, resp. rodin a vyhovět jim. Pro rodiče pořádáme během roku několik programů, organizujeme společné akce pro rodiče a děti. Pravidelně informujeme rodiče o všem, co se v mateřské škole děje, o prospívání jejich dítěte a jeho individuálních pokrocích. Do života a soukromí rodiny nezasahujeme, zachováváme diskrétnost. Podporujeme rodinnou výchovu a nabízíme rodičům poradenský servis v otázkách vzdělávání předškolních dětí.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Snažíme se o vytváření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte. Pro děti, které mají speciální vzdělávací potřeby poskytujeme podpůrná opatření. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se řídíme pravidly stanovenými ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňujeme i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatňujeme pouze s doporučením školského poradenského zařízení na základě individuálního vzdělávacího plánu. Podkladem pro tvorbu plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu je školní vzdělávací program.

Vždy máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Zajišťujeme podmínky pro vzdělávání dětí tak, aby odpovídaly individuálním potřebám dětí, zabezpečujeme spolupráci se zákonnými zástupci dítěte či školským poradenským zařízením, uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. V souladu s právními předpisy uplatňujeme možnost snížení počtu dětí ve třídě či přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, bude poskytnuta jazyková podpora učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka, aby děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka byly připraveny na plynulý přechod do základní školy.

Učitelky uzpůsobí výchovně vzdělávací proces volbou vhodných metod práce a didaktických postupů tak, aby tyto děti cíleně podporovaly v osvojování českého jazyka.

Pokud budou docházet do mateřské školy alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci

jednoho místa poskytovaného vzdělávání, zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Snažíme se o vytváření optimálních podmínek k využití potenciálu každého dítěte. Při identifikaci nadání dítěte (odlišení od akcelerovaného vývoje) stimuluje rozvoj jeho potenciálu včetně různých druhů nadání. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci s mateřskou školou. Zajišťujeme realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Nadaným dětem rozšiřujeme a obohacujeme obsah vzdělávání nad rámec školního vzdělávacího programu, opatřujeme doporučené učební pomůcky, popřípadě doporučujeme předčasný nástup dítěte ke školní docházce.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí mladších tří let zajišťujeme kromě výše uvedených podmínek vzdělávání ještě další podmínky, které zahrnují vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Pro tuto věkovou skupinu dětí máme zřízenou samostatnou třídu v budově Na Zelince, kde máme vytvořené podmínky pro zohledňování specifických potřeb menších dětí.

Třída je vybavena množstvím podnětných a bezpečných hraček, které jsou uloženy v uzavřených, zabezpečených skříňkách, prostor je upraven pro volný pohyb a hru dětí, je zde dostatečné zázemí pro zajištění hygieny, včetně úložných prostor na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Ve třídě menších dětí dodržujeme pravidelný denní režim, upravujeme čas na stravování a dostatečný odpočinek dětí, poskytujeme dostatek emoční podpory, k zajištění pocitu bezpečí a jistoty umožňujeme používat specifické pomůcky. Vytváříme individuální podmínky pro adaptaci dítěte, uplatňujeme k dítěti laskavě důsledný přístup a přijímáme ho pozitivně. Ve větší míře využíváme překrývání pracovní doby obou učitelů, vzdělávací činnosti realizujeme v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Organizace vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole organizujeme v šesti třídách. V budově Na Zelince máme čtyři třídy, do kterých rozdělujeme děti podle věku. V budově na Zahradní máme dvě věkově smíšené třídy. Po celou dobu docházky do mateřské školy zůstávají děti zpravidla v jedné třídě. Třídy mají maximální kapacitu 28 dětí, třída pro nejmenší děti je pro 24 dětí. O rozdělování dětí do tříd rozhoduje ředitelka školy s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám a přáním rodičů. V každé třídě pracují dvě učitelky střídavě ve dvou směnách, souběžně působí v době pobytu venku a oběda.

Pro přijímání nových dětí stanovuje ředitelka mateřské školy kritéria pro přijetí, která jsou v aktuální podobě zveřejněna na webových stránkách školy.

Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program „Svět kolem nás je plný krás, na Zahradní, Na Zelince prozkoumám hove chvílince“ vychází z myšlenky, že mateřská škola funguje jako průvodce dítě na jeho cestě při zkoumání a poznávání světa, který ho obklopuje. Tento svět je pro dítě nový a složitý. Ve vzdělávacím programu se snažíme složitost světa zpřístupnit dítěti rozčleněním do dílčích částí, které jsou mu blízké a přístupné zkoumání.

Mateřská škola je zapojena od roku 2012 do projektu Mrkvička a od roku 2016 se účastníme programu Ekoškola s cílem získat titul Ekoškolka. Obě budovy mateřské školy se nacházejí nedaleko od volné přírody, mají přírodní zahrady, a proto jsme se rozhodli zaměřit na environmentální výchovu, jejíž prvky prolínají celým vzdělávacím programem. Většina činností směřuje k prožitkovému učení s cílem utváření poznatků, postojů a vztahů k přírodě.

Rozvíjíme děti v oblasti psychické, fyzické a sociální. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny. Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči. Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních

dovedností. Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu. Snažíme se, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti. Vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálními emocionálními potřebám dětí, respektujeme individualitu každého dítěte, každému dítěti poskytujeme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě, která mu vyhovuje, vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte.

Pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí. Pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, vše zakládáme na přímých zážitcích dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu zkoumat a objevovat, podporujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové. Snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné. Uplatňujeme aktivity spontánní i řízené a dbáme o jejich vyváženost. Didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte, chceme být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, připravujeme prostředí a nabízíme dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe. Stále účinnějším způsobem uplatňujeme integrovaný přístup ve vzdělávání.

Zvlášť se zaměřujeme na děti vyžadující pedagogickou podporu, jsou u nich vedeny plány pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plány. Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou a rodiči. Asistent si připravuje vhodné pomůcky a snaží se zapojovat dítě do kolektivu a pomáhá mu s plněním úkolů.

Vzdělávací obsah

Složitost světa zpřístupňujeme dítěti rozčleněním do dílčích částí, které jsou mu blízké a přístupné zkoumání, jsou smyslově rozpoznatelné a mají hmotného nositele. Tyto dílčí části světa zpracováváme ve čtyřech integrovaných blocích, které se vzájemně prolínají a jsou společné pro všechny třídy školy.

Integrované bloky jsou pojmenované podle hlavních okruhů:

- Svět lidí
- Svět přírody
- Svět věcí
- Svět fantazie

V integrovaných blocích tematicky propojujeme jednotlivé třídy školy, ale zároveň dáváme prostor k rozpracování podle zaměření třídy a přizpůsobení potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu, který je stanovený pro celou věkovou skupinu dětí společně a tvoří jakýsi ideální stav, kterého má být na konci předškolního období dosaženo, v jednotlivých třídách vymezujeme podle specifik dané třídy. Obsahy jednotlivých vzdělávacích oblastí tematicky propojujeme v dílčích integrovaných blocích a v třídních vzdělávacích programech konkretizujeme vzdělávací záměry, očekávané výstupy a vzdělávací nabídku. Návaznost vzdělávacích nabídek v rámci integrovaného bloku zajišťujeme zápisem data realizace. Tím získáváme přehled o vzdělávacích nabídkách, které zařazujeme průběžně, postupně zvyšujeme jejich náročnost či zařazujeme příležitostně.

Snažíme se, aby při zkoumání všeho, co dítě obklopuje, zapojilo všechny smysly a také schopnosti, dovednosti a potřebné návyky přiměřené svému věku tak, aby došlo k celkovému rozvoji a obohacení osobnosti dítěte. V každém integrovaném bloku zahrnujeme všech pět vzdělávacích oblastí (oblast biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální) a postupným dosahováním očekávaných výstupů směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí každého dítěte.

SVĚT LIDÍ

V rámci integrovaného bloku Svět lidí se zaměřujeme na dítě samotné a na sociální prostředí v němž žije. Vedeme dítě k poznávání sebe sama, k rozvoji pozitivních citů ve vztahu k sobě, k sebeovládání, k získání relativní citové samostatnosti, k rozvoji schopnosti žít ve společenství s ostatními lidmi a přijímat základní hodnoty uznávané ve společnosti. Nabízíme dítěti činnosti směřující k rozvoji pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, k osvojení si věku přiměřených praktických dovedností a poznatků o těle a jeho zdraví, k vytváření základů zdravého životního stylu. Podporujeme dítě v rozvoji řečových schopností a jazykových dovedností, podněcujeme ho k rozvoji zájmu o psanou podobu jazyka, zaměřujeme se na rozvoj komunikativních a interaktivních dovedností.

Vytváříme takové podmínky vzdělávání, ve kterých dítě může prozkoumávat dílčí okruhy světa lidí.

Nabídku dílčích integrovaných bloků tvoří tato témata:

Já a moji kamarádi ve školce	Kdo chodí do práce
Třída plná pohody (pravidla)	Kde bydlím
Moje rodina	Jak se dorozumíváme
Jak rostu	Sportem ku zdraví
Kdo chodí do školy	Zdravý talíř

DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla	zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka aj), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	hudební a hudebně pohybové hry a činnosti zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem;
rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	smyslové a psychomotorické hry
rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	konstruktivní a grafické činnosti činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách),	činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

	znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	
osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	ŘEČ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv samostatný slovní projev na určité téma

<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p>	<p>společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)</p> <p>přednes, recitace, dramatizace, zpěv</p> <p>hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest</p>
<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>poznat napsané své jméno</p>	<p>poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů</p> <p>prohlížení a „čtení“ knížek</p> <p>činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)</p> <p>grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen</p>

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	POZNÁVÁNÍ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>	<p>smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.</p> <p>hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)</p> <p>záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí</p>
rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>	<p>spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty</p> <p>námětové hry a činnosti</p> <p>hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)</p>

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	SEBEPOJETÍ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>	<p>činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních</p> <p>činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným</p>

		místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	hry na téma rodiny, přátelství apod. činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
rozvoj schopnosti sebeovládání	rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	spontánní hra příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zorganizovat hru prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	cvičení organizačních dovedností cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

		<p>sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte</p> <p>dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)</p>
rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>	výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	činnosti nejrůznějšího zaměření umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů a rozhodování

DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>	činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole,	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti,	činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi,

v dětské herní skupině apod.)	mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	život v rodině, rodina ve světě (zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarády) aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj	aktivity podporující sblížení dětí

pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření
---	---	---

DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi	hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života

základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
---	---	---

DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí, poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

SVĚT PŘÍRODY

V rámci integrovaného bloku Svět přírody se zaměřujeme na vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti a neustálých proměnách. Nabízíme aktivity vedoucích poznávání jednotlivých ekosystémů (např. louka, pole, les, řeka), k pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí. Vedeme dítě k uvědomění si, že způsobem, jakým se člověk chová, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí, k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. Rozvíjíme schopnosti dítěte přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám, rozvíjíme úctu k životu ve všech jeho formách a kultivujeme citění a prožívání dítěte ve vztahu k živé přírodě.

Vytváříme takové podmínky vzdělávání, ve kterých dítě může prozkoumávat dílčí okruhy světa přírody.

Nabídku dílčích integrovaných bloků tvoří tato témata:

Kdo žije v hospodářství	Co roste a žije v exotických krajích
Co roste na zahradě a na poli	Jak se příroda projevuje (počasí)
Co roste a žije na louce	Jak přírodu chráníme
Co roste a žije v lese	Daleký vesmír
Co roste a žije ve vodě	Jaro, léto, podzim, zima

DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	smyslové a psychomotorické hry
rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	ŘEČ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) komentování zážitků a aktivit přednes, recitace, dramatizace, zpěv
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	POZNÁVÁNÍ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), orientovat se v prostoru i v rovině chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientovat v čase	hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA		
SEBEPOJETÍ		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	výlety do okolní přírody

DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina ve světě zvířat
rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	aktivity umožňující dítěti poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí)

DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	všimát si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimát si nepořádků a škod, upozornit na ně	kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt

<p>a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>		<p>se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p>
<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>	<p>praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)</p>
<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>	<p>přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p>
<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí, poznávání jiných kultur</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>	<p>práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií</p> <p>využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětmi srozumitelnými reáliemi o naší republice</p>

SVĚT VĚCÍ

V rámci integrovaného bloku Svět věcí se zaměřujeme na posilování přirozených poznávacích citů a vytváření pozitivního vztahu k učení a intelektuálním činnostem. Podporujeme rozvoj a kultivaci smyslového vnímání, paměti, záměrného soustředění a udržení pozornosti, rozvoj tvořivého myšlení. Vedeme dítě k primární orientaci v čase a k chápání elementárních časových pojmů, k chápání prostorových pojmů, k osvojování si elementárních poznatků o okolním světě, které jsou přínosné a využitelné pro další učení a život. Vytváříme u dítěte základy pro práci s informacemi, učíme ho chápat základní číselné a matematické pojmy. Rozvíjíme jeho kooperativní dovednosti a schopnosti postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. Napomáháme mu uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolním světě setkat, a získat povědomí o možných způsobech, jak se prakticky chránit či kde vyhledat pomoc.

Vytváříme takové podmínky vzdělávání, ve kterých dítě může prozkoumávat dílčí okruhy světa věcí.

Nabídku dílčích integrovaných bloků tvoří tato témata:

Dopravní prostředky

Tvary a barvy kolem nás

Co k čemu slouží

Hasiči, záchranka a policie

Jak plyne čas

Jak spočítám

DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	smyslové a psychomotorické hry
osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	konstruktivní a grafické činnosti činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí	chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých	příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů hrozících při hrách, pohybových

	<p>neohrožovalo zdraví a bezpečí své ani druhých</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>	činnostech a dopravních situacích
--	--	-----------------------------------

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	ŘEČ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>	<p>prohlížení a „čtení“ knížek</p> <p>činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)</p> <p>grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen</p>

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	POZNAVÁNÍ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité</p>	<p>přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování</p> <p>záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí</p> <p>hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)</p>

	(odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty námětové hry a činnosti hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), orientovat se v prostoru i v rovině chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientovat v čase	hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení	činnosti zaměřené na vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.) motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu	konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů

	<p>první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>	<p>(písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)</p> <p>činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci</p>
vytváření základů pro práci s informacemi	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	SEBEPOJETÍ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj schopnosti sebeovládání	vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	aktivity podporující sblížení dětí společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově</p>	hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>	<p>přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety</p> <p>aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)</p>
vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	<p>osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>	<p>hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává</p> <p>praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává</p>

osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit: dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt s léky, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
---	---	--

SVĚT FANTAZIE

V rámci integrovaného bloku Svět fantazie se zaměřujeme na rozvoj a kultivaci představivosti a fantazie, na vytvoření pozitivních vztahů ke kultuře a umění, na rozvoj dovedností, které umožňují tyto vztahy vyjadřovat. Přirozeným způsobem podle aktuálních příležitostí seznamujeme dítě s různými tradicemi a zvyky, které jsou běžné v jeho kulturním prostředí a vytváříme povědomí o existenci ostatních kultur. Rozvíjíme komunikativní dovednosti a kultivovaný projev dítěte, zařazujeme projekty umožňující dítěti spolupodílet se na realizaci oslav, kulturních programů, slavností v rámci tradic apod. Prostřednictvím pohádkových příběhů vytváříme povědomí dítěte o mezilidských morálních hodnotách.

Vytváříme takové podmínky vzdělávání, ve kterých dítě může prozkoumávat dílčí okruhy světa fantazie.

Nabídku dílčích integrovaných bloků tvoří tato témata:

Z pohádky do pohádky	Karneval
Dýňování	Pálení čarodějnic
Mikuláš	Den matek
Vánoce	Den dětí
Velikonoce	

DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	smyslové a psychomotorické hry
rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	hudební a hudebně pohybové hry a činnosti manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem;

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA		
ŘEČ		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) sledovat a vyprávět příběh, pohádku popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) domluvit se slovy i gesty, improvizovat	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým) samostatný slovní projev na určité téma přednes, recitace, dramatizace, zpěv hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno chápat slovní vtip a humor	vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo komentování zážitků a aktivit
--	---	--

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	POZNÁVÁNÍ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj a kultivace představivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty námětové hry a činnosti hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	SEBEPOJETÍ	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) návštěvy dětských kulturních akcí

DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování	aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda,

	(např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Jednotlivé oblasti, které souvisí s předškolním vzděláváním, systematicky a pravidelně vyhodnocujeme podle předem připraveného plánu. K evaluaci využíváme různé metody a zapojujeme do ní všechny zaměstnance mateřské školy a rodiče dětí. Takto získanou zpětnou vazbu využíváme ke korekci naší činnosti a vycházíme z ní ve své další práci. Při autoevaluaci se zaměřujeme na okruhy jako je soulad ŠVP a TVP s RVP PV, plnění cílů ŠVP a TVP, způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků), práci učitelů (včetně jejich sebereflexe), výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika), kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV a pro získání zpětnovazebních informací si stanovujeme tyto evaluační oblasti:

- Soulad TVP – ŠVP – RVP PV
- Evaluace podtémat integrovaných bloků
- Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku
- Evaluace dílčích projektů
- Evaluace doplňkového programu
- Evaluace osobního rozvoje učitelů
- Evaluace individuálních plánů
- Záznamy o rozvoji dítěte

Oblast	Soulad TVP – ŠVP – RVP PV
Cíl	Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV, zda jsou naplňovány záměry vzdělávacího obsahu
Prostředky	<ul style="list-style-type: none">• přehledy o rozvoji dětí,• fotodokumentace,• výstavy, vystoupení dětí,• monitoring,• hospitační záznamy,• konzultace,• dotazníky,• pedagogické porady,• zpráva hodnocení školy
Časový plán	2x ročně

Odpovědnost	Učitelky, ředitelka
Oblast	Evaluace podtémat integrovaných bloků
Cíl	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
Prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • záznam do plánu, • konzultace učitelek, • dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, • konzultace s rodiči
Časový plán	Vždy po ukončení časově neomezeného plánu
Odpovědnost	Učitelky

Oblast	Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku
Cíl	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • záznam do TVP, • konzultace učitelek, • pedagogické porady
Časový plán	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
Odpovědnost	Učitelky

Oblast	Evaluace dílčích projektů
Cíl	Plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků
Prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • záznam v TVP, • konzultace učitelek, • pedagogické porady, • konzultace učitelka – rodič
Časový plán	1x za dva měsíce – průběh realizace, 1x ročně naplnění záměrů
Odpovědnost	Učitelky

Oblast	Evaluace doplňkového programu
Cíl	Hodnocení doplňkového programu ve vztahu k naplnění záměrů a osobních pokroků dětí. Hodnocení ve vztahu ŠVP – RVP
Prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • konzultace s rodiči, • konzultace s odborníky, • výstava pro veřejnost • vystoupení pro veřejnost • konzultace – pedagogicko-psychologické poradny • anketa pro rodiče
Časový plán	2 x ročně
Odpovědnost	Učitelky

Oblast	Evaluace osobního rozvoje učitelů
Cíl	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické porady, • konzultace učitelek, • hospitace • monitoring
Časový plán	průběžně
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka

Oblast	Evaluace individuálních plánů
Cíl	Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky
Prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • záznam, • konzultace učitelek, • konzultace s rodiči
Časový plán	dle potřeb
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka, asistent pedagoga

Oblast	Záznamy o rozvoji dítěte
Cíl	Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliem
Prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • záznamy do archů dle stanovených kritérií (grafické i písemné), dle potřeby stanovení případných opatření, • diagnostika dětských výtvarných prací, • pedagogické pozorování, • konzultace učitelek s rodiči, • pedagogické porady
Časový plán	2 x ročně, případně dle potřeby
Odpovědnost	Učitelky